

Příběh z Azylového domu pro rodiny s dětmi

Katka je 8letá dívka, která přišla do AD před devíti měsíci společně s otcem, který jí má v péči. U Katky byla na první pohled patrná porucha řeči - nedostatečná slovní zásoba, šišlavost, patlavost. Katka mluvila bez udávání rytmu, často velmi rychle, vymýšlela si slova, rozuměl jí pouze její otec. Ten má mluvu bohužel velmi podobnou, a proto je pro Katku velmi těžké svou řeč jakkoli zlepšit. Z tohoto důvodu navrhuje sociální pracovnice otcovi pomoc pro dceru od pedagoga v azylovém domě. Na první schůzce pedagog zjišťuje, že Katčín kognitivní vývoj v oblasti myšlení, inteligence, pozornosti či paměti není adekvátní jejímu věku. Nepřevyprávěla, co slyšela, neznala základní věci běžné denní potřeby (pravděpodobně spojeno se špatnou výslovností), nepoznala barvy, neorientovala se v prostoru ani čase (dny v týdnu, měsíce, nahoře, dole apod.) V té době navštěvovala 1. třídu speciální základní školy. Konzultace s ní byly z počátku velmi náročné. Dokázala se soustředit pouze 5 minut, a to i přes to, že činnosti byly střídány. Za 60 minut zvládla přečíst jen 8 slabik, často měla v žákovské knížce upozornění, že nevládá čtení (nebyla klasifikovaná). Chtěla si více hrát než se věnovat školnímu učivu, což ale bylo velmi nežádoucí, v učivu velmi zaostávala. Katka byla ale jinak komunikativní, zvědavá, ráda se učila novým věcem. Důležitá byla pravidelnost a soustředění.

První zlepšení přišlo až po 4 měsících konzultací. Katka začala chápat časové rozložení konzultací a již se dokázala o trochu lépe soustředit na jednotlivé činnosti. Stále bylo ale potřeba činnosti střídát, na jednu se soustředila max. 5 minut a za konzultaci jsme zvládly pouze 2 činnosti. Velkou motivací se pro ni stal závěrečný čas na hry, během kterých jsme vždy trénovaly výslovnost a rozšiřovaly slovní zásobu. Díky většímu soustředění se začaly objevovat drobné pokroky – lepší čtení samohlásek i jejich psaní.

Během těchto 4 měsíců se také podařilo navázat spolupráci s logopedem. Po dalších dvou měsících bylo patrné, že logopedická cvičení, která jsme opakovaly i během konzultací, měla za následek drobné zlepšení výslovnosti a ruku v ruce i čtení. V tomto období se také zdálo, že otec začal brát v potaz doporučení pedagogického pracovníka v AD a věnoval Katce čas a prostor na domácí přípravu.

Spolupráce s pedagogem v azylovém domě trvala celkem 12 měsíců. Katka nyní navštěvuje druhou třídu. Je jí mnohem více rozumět a rozšířila se i slovní zásoba – nová zvířata, barvy, věci denní potřeby, začíná se orientovat ve dnech. Komunikuje ve větách, dokáže svou mluvu zpomalit a rytmizovat. Snaží se vyslovovat správně, ovládá sykavky, vyslovuje správně l, e, ě, z, ž- v běžné mluvě prozatím ne. Chápe časové rozložení konzultace i její pravidla. Během konzultace zvládla až 3 různě zaměřené aktivity, což je velké plus. Během jedné konzultace zvládla v případě nutnosti procvičit čtení (1 stranu), psaní i počítání. Byla-li pozitivně naladěna, stihly jsme v závěru i hru. Byla vždy velmi aktivní a ráda se dozvíдалa nové věci. Učení nového bylo pro ni ale nadále obtížné. Osvědčilo se a bylo velmi přínosné, když šlo učení spojit s hrou. Při odchodu z AD ovládala všechny samohlásky a některé souhlásky, díky kterým četla ve slabikách. Napsala všechna písmena, která uměla přečíst. Ostatní písmena a slabiky jí zatím stále dělaly problém, nebo se je neučila. Již se ale neobjevovala neklasifikace ze čtení, tu vystřídal pochvaly či velmi hezké známky.

Zvládla počítat do pěti, vnímala své čtené slovo, převyprávěla své mluvené slovo. Začínala se orientovat ve dnech a to díky poměrně pravidelné školní docházce. Vše ale záleželo na jejím rozpoložení. Neměla-li den, bylo čtení, psaní i počítání velmi obtížnou záležitostí. Byla ale velmi dobře motivovaná k domácí přípravě. Zde se osvědčila zapisovací tabulka, co se učila a co si ještě má doma procvičit. Zapisování Katku velmi bavilo a ukázalo se jako efektivní nástroj motivace.

